

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai Rugsėjis - September 19, 1966 Nr. 98

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'GENEROLŲ KRIZĖ' VOKIETIJOJE

Neseniai šioje vietoje mes jau minėjome V. Vokietijos 'generolų krizę' kurios metu buvo atleistas (pagal jo paties prašymą) aviacijos inspektorius gen. Panitzki ir atsistatydino vyr. kariuomenės inspektorius gen. Trettner. Jų parodymai seimo gynimo komisijoje išryškino didelius trūkumus Vokietijos kariuomenės struktūroje. Tai geroka staigmena, nes kas kas, bet vokiečių kariuomenė, kaip įrodė du pasauliniai karai, buvo labai gera. Tiesa, galų gale ji pralaimėjo abu tuos karus, tačiau atsakomybė už tai greičiau tenka politikams negu profesionalams kariams. Iš kitos pusės, kariuomenės stiprumas veda į pagundą ir politikus tą stiprumą išnaudoti.

Kaip ten būtų, po antrojo pasaulinio karo daugelis vokiečių į kariuomenę žiūrėjo kaip į jiems, bent laikinai, nereikalingą dalyką. Ne jie padalino Vokietiją, ir tie kurie taip padarė, turį patys tai sutvarkyti. Tačiau 'šaltas karas' tarp JAV ir Sovietų Sąjungos privertė vokiečius pasisakyti už vieną ar ki-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tą pusę ir Vakarų Vokietija greitai tapo NATO vienu svarbiausių ramsčių. Šiandien ji turi daugiau kariuomenės negu bet kuri kita Europos valstybė.

Adenauerio režimas, kurdamas naują karinę galybę, labai gerai atsiminė Veimaro laikų panašius patyrimus. Popir-mojo pasaulinio karo Vokietija tegalėjo turėti 100.000 vyrų Reichwehrą. Tai buvo labai igudusių profesionalų sambūris, kuris Hitlerio laikais labai greitai išaugo į milijoninę armiją. Reichswehro vadai vedė savo atskirą politiką, su civiliais politikais jie nesiskaitė.

Kad to išvengti, po antrojo pasaulinio karo Adenauerio vyriausybė norėjo labai pabrėžti civilių pirmenybę, net daugiau, negu tai daroma anglo-saksų kraštuose. Pagal dabartinę sistemą, vyr. kariuomenės inspektorius, atseit, vadas, tėra tik penktas iš eilės kariuomenės hierarchijoje, kurioje pirmą vietą užima krašto apsaugos ministeris, o

jį seka civilis valdininkas su valstybės sekretoriaus titulu bei atskirų departamentų galvos, per kurias kariuomenės inspektorius gali kreiptis į patį ministrą. Ir panašiai einama žemyn iki pat kuopos organizacijos. Jei, pavyzdžiui, kareiviai nusiskundžia blogu valgiu, kuopos vadas negali pasisaukti viršilos ir jam pavesti 'duoti velnių' vi-rėjams, kaip tai buvo seniau. Dabar jis turi raštu kreiptis į civilę administraciją, kuri yra atsakinga už valgi.

Tokia sistema kartais gali būti nebloga, jei jos priešakyje stovi tokia asmenybė, kaip amerikiečių McNamara, kuris laikomas organizaciniu genijumi ir vadovavo milžiniškai įmonei -- Fordo bendrovei.

Vokiečiai tačiau tokios asmenybės neturėjo. Jų pirmasis ministras, iš profesinių sąjungų veikėjų kilęs Theo Blank, greitai turėjo pasitraukti iš tos vietos dėl nervų pertempimo, antrasis -- bavaras Franz-Josef Strauss išivėlė į daugelį aferų, trečiasis ir dabartinis Kai-Uwe von Hassel, išplaukęs po karo į politikus, nelabai susigaušo savo pareigose.

Dabartinės sistemos visos blogos pusės pasirodė, kai ministeris Straussas nutarė įsigyti 700 amerikiečių F-104-G lėktuvų, vadinamų Starfighter. Jie yra pajėgūs apmėtyti atomine bombom, kurių vokiečiai neturi, beveik visą Europą. Turėdami tokią pajėgą ir galimybes, vokiečiai -- samprotavo Straussas -- anksčiau ar vėliau prieis ir prie pačių atominių bombų. Jų svoris NATO sąjungoje po to labai pakiltų. Bet tas skaičius lėktuvų, kurių kiekvienas kaštuoja po 1,5 milijonų dolerių, buvo perdidelis ir per staigus kasnis jaunai vokiečių aviacijai, kurios senesni lakūnai su didele patirtimi neskraidė apie dešimt metų ir nelabai sugebėjo priimti visą technikos pažangą. Dar daugiau kenkė civilės-karinės administracijos dvyliptumas, kurios dėka iškilusios problemos nebuvo tuojau pat radikaliai sprendžiamos, bet skandinos susirašinėjime. Rezultate, iki šiol buvo su-kulti 71-nas brangiųjų lėktuvų. 35 lakūnai žuvo.

"Iš pat pradžių buvo pasielgta negarbingai" -- aiškino atsistatydinęs gen. Trettneris seimo gynimo komisijai -- "Ministerija suorganizuota taip, kad civiliai sektų ir globotų karius kaip nepilnamečius".

(Nukelta į 2 psl.)

VIENTELĖ LIETUVIŲ GIMNAZIJA AMERIKOJE PRADĖJO VIENUOLIKTUOSIUS METUS

Šv. Antano gimnazijos Kennebunkporte mokiniai su mokytojais pradedant naujuosius mokslo metus. Šioj gimnazijoje mokosi tik lietuvių vaikai, tad ja susidomėjimas kasmet darosi didesnis ir šiais metais gimnazijos vadovybė negalėjo patenkinti visų prašymų priimti į gimnaziją. Gimnazijoje, kuriai vadovauja lietuviai tėvai pranciškonai, labai daug dėmesio skiria lietuvių mokslams. Mokslo čia aukštai pastatytas ir baigusiems visur atviros durys, stojant į aukštąsias mokyklas.

Rugsėjo 6 d. šv. Antano gimnazija Kennebunkporte, Maine, pradėjo vienuoliktus mokslo metus. Šie mokslo metai pasižymi ypatingai gausiu mokinių derliumi. Gimnazijoje yra 104 mokiniai -- visi lietuvių tėvų vaikai, ir visi gyvena bendrabutyje. Jie taip pat rūpestingai atrinkti, atsižvelgiant į mokyklos aukštą lygį ir į tai, kad visi gyvena sykiu. Priimant mokinius, kreip-tas dėmesys į gabumus ir elgesį. Šiomet gimnazija pasipildė 54 naujais mokiniais. Prašymų gi gauta 70.

Kaip anksčiau, taip ir dabar šv. Antano gimnazijoje mokinių yra iš visos Amerikos ir Kana-

dos. Žvelgdami į paskiras vietas turėsime tokių mokinių vaizdą: Iš Chicagos -- 25, iš Kanados -- 20, iš New Yorko ir apylinkės -- 10, iš Bostono ir apylinkės -- 16, iš Detroito -- 8, iš Connecticuto valstybės -- 9, iš Wisconsinso -- 1, iš Clevelando -- 2, iš Pittsburgho ir apylinkės -- 5, iš Californijos -- 4 ir t.t. Imant lietuvių gausumą mažiau mokinių šv. Antano gimnazijai duoda Clevelandas.

Šią vasarą rūpestingai ruošiasi sudaryti tinkamas sąlygas padidėjusiam mokinių būriui. Vyresnių klasių mokiniams miegoti atiduoti

svečių namai, esą prie pat gimnazijos pastato. Nukėlus kitur miegamuosius kambarius, gimnazijos pastate liko daugiau vietos žaidimams ir klasems. Įtaisyta nauji baldai, atnaujintas viduje pastatas. Naujais statytais labiau pabrėžta mokinių atsakomybė ir suteikta daugiau laisvės.

Jau pačioje mokslo metų pradžioje nuotaika tarp mokinių susidarė labai jauki. Užsimezgė naujos draugystės. Atsirado naujų talentų muzikoje ir sporte. Gyvenimas gimnazijoje vyksta gyvai ir sklandžiai.

T.A.

JAV SENATO KOMISIJA PRIĖMĖ REZOLIUCIJĄ LIETUVOS REIKALU

Nuvykusi į Washingtoną lietuvių delegacija praneša, kad Senato užsienio reikalų komisija priėmė rezoliuciją, kuri buvo priimta Kongrese Baltijos kraštų bylos JTO iškėlimo reikalu.

Senato užsienio reikalų

komisijai vadovauja senat. Fullbright, pastaruoju metu pasižymėjęs kontroversiniais pareiškimais JAV užsienio politikos klausimuose. Rezoliucijos priėmimas toje komisijoje reiškia didelį nuvykusios lietuvių delegacijos laimėjimą.

Penki Rytų Vokietijos gyventojai, dvi darbininkų šeimos, pabėgo nuo komunistinio režimo su pagalba šio buldozerio, kurį buvo apdengę storomis plokštėmis, apsaugojimui nuo komunistų sargybos kulkų. Pervaziavę griovį ir jėga prasiveržę pro spygliuotų vielų užvarą, komunistams iš kulkosvaidžių smarkiai apšaudant, išvertė mūrą ir pasiekė laisvąją Berlyno zoną. Nuotraukoje Vokietijos policija apžūni buldozerį, su kuriuo bėgliai pavyko išsistgelbėti iš "komunistinio rojaus".

IŠRINKTA IŠKILIAUSIA PILIETĖ

SALOMEJA KNISTAUSTIENĖ, D. L. K. Birutės Draugijos Clevelande pirmininkė, išrinkta Clevelande 1966 m. iškiliausią pilietę. Ji buvo pagerbta ruoštoje iškilinėse, rugsėjo 17 d. 9 v.v. Statler Hilton viešbutyje.

V. Plodžinsko nuotrauka

IŠ VISO PASAULIO

* JAV ASTRONAUTAI Cmdr. Charles Conrad Jr. ir Lt. Cmdr. Richard F. Gordon Jr. automatinės nusileidimo kontrolės aparatūros pagalba tiksliai nusileido į pramatytą vietą, porą mylių nuo jų laukiančio laivo. Tris paras skraidė erdvėje, jie 44 kartus apskrido žemės rutulį, pasiekė rekordinį 850 mylių aukštį, keturis bandymus sekmingai įvykdė susijungiant su kita raketą ir padarė visą eilę kitų eksperimentų.

Visų tų bandymų pasisekimas praveria kelią žmogaus kelionėms į kitas planetas, pirmoje eilėje į mėnulį.

* FILIPINŲ PREZIDENTAS F. E. Marcos, lankydamsis Amerikoje, turėjo progą Kongrese pasakytoje kalboje pabrėžti, kad tol, kol Azijos valstybės pačios yra nepajėgios atsispirti prieš komunistinį spaudimą, jėgų balansą atlaikyti gali tik Amerika savo tvirta laikysena Vietname ir kitur.

* PRADĖJUS JAV kariuomenės ofensyvą Vietname prie neutraliosios zonos, skiriančios Šiaurės ir Pietų Vietnamą, JAV karių skaičius Vietname pasiekė 308,000 skaičių.

Iki šiol Vietname žuvo virš 5000 JAV karių.

* R. KINIJA atšaukė iš stabdė "raud. gvardijos" demonstracijas, sukėlusias nerimą visoje valstybėje. Sakoma, kad jaunimas privalęs grįžti į kaimus derliui nuimti.

KAS NUŽUDĖ KENNEDĮ? (2)

Anglų istorikas prof. Hugh Trevor - Roper, analizuodamas Warren'o komisijos raportą apie prezidento Kennedžio nužudymą, rašo, kad raporte išteigiamas mintis, jog policininkas Tippit bandęs sulaikyti Oswaldą, nes įtarė jį esant prezidento žudiku ir tas jį nužudė, nesiduodamas sulaikomas. Visai natūraliai kyla klausimas, kodėl Tippit įtarė Oswaldą. Jei tikėti raporto santraukai, kuri buvo atskirai nuo raporto išleista, Tippit atpažino Oswaldą dėka policijos duoto pranešimo apie žmogžudystę, kurio me buvo nupaskota, kaip atrodęs žmogžudys. O šitas žmogžudžio aprašymas buvęs pagrįstas liudininko Howard L. Brennan garbės žodžiu. Jis sakė iš gatvės matęs žmogžudį stovintį už lango šeštame aukšte mokyklos bibliotekoje...

Geriau patikrinus, šis liudijimas darosi menkavertis, nes pasirodė, kad Brennan yra trumparegis, visi pareiškimai, kuriuos jis padarė pasirodė neteisingi, tuo labiau, kad vėliau jis pats policijos būstinėje Oswaldą neatpažino, tad abejojama, kaip jis galėjo duoti tikslų jo aprašymą. Pagaliau aprašymas nebuvo toks smulkmeniškasis, kad Tippit galėtų Oswaldą minioje atpažinti per keletą kilometrų nuo žmogžudystės vietos. Tad galima padaryti išvadą, jog Tippit bandė sulaikyti Oswaldą, kuris buvo įtariamas Nr. 1, tam turėdamas tikslensnį įrodymų, kurių nerandama komisijos raporte.

Tie ir kiti dalykai, rašo Hugh Trevor-Roper įtikino, kad Warren'o raportas nepilnas. Kas dėl to kaltas? Ar galima įtarti sąmokslu raportą paruošiusius asmenis? Hugh Trevor-Roper neįtaria komisiją tokiu neįtikinamumu ir kaltę esanti greičiausiai tos komisijos struktūroje ir jos veikime. Jis, kaip istorikas, nesiima įvykių analizuoti nuo dokumentų

autorių moralės, bet žiūri, kokiose sąlygose jie tą dokumentą realizavo, koks buvo tikslas, kokia procedūra ir kokia proga, ką vokiečiai vadina "Quellenkritik".

Žinant, kad visi komisijos nariai aktyvūs politiniai veikėjai, sunku buvo jiems iš pagrindų praveisti anketą, kuri rėmėsi 552 pasikalbėjimais ir 25,000 dokumentais. Jie galėjo tik nereguliariai į tai atkreipti dėmesį. Visas darbas turėjo būti padarytas advokatų, kurie dalyvavo prie komisijos. Kaip gi tie advokatai koordinavo savo darbą? Ar jie turėjo galią praveisti tardymą ir statyti prieštaraujančius klausimus? Koks į juos buvo daromas spaudimas iš šalies? Politinis spaudimas, skubėjimas, ar kad jie atsiųktų pozityvinius rezultatus, kurie visus patenkintų ir visi su tuo raportu sutiktų. Du spaudimai iš karto pasitvirtino skaitant raportą, tai skubėjimas. Komisija turėjo baigti raportą keletą mėnesių bėgyje ir nors data buvo pratešta, raportas buvo greitai atspausdintas, pirmą negu visos bylos buvę peržiūrėtos. Antras spaudimas buvo daromas iš FBI, sako Hugh Trevor-Roper. Nes komisija iš pat pradžių neturėjo jokios galios tardymą vesti nepriklausomai. Ji turėjo pasikliauti institucijomis, kurios buvo pradėjusios tą darbą. Tos institucijos buvo Dallas policija, slaptoji tarnyba ir FBI. Anketos klausimu FBI nuomonė buvo svarbiausia. Pirmą negu komisija pradėjo darbą, FBI padarė savo išvadą dėl žmogžudystės ir ta išvada patiekiamą raportu. FBI komisijai pateikė ir sąrašą liudininkų, kuriuos reikėtų iškviesti į daryti. Kitaip sakant, komisija psichologiškai pasidarė belaisvė organizmo, kuris turėjo visas sąlygas geriau patirti. Ir mėgėjiški komisijos nariai negalėjo lenktyniauti su profesionaliais investigatoriais. Hugh Trevor-Roper galvoja, kad įtarinėti komisiją bandant tyčia ką nors neslėpti, negalima. Ji padarė ką galėjo, nes tomis 1964 m. dienomis būtinai reikėjo greito raportu.

Tačiau raporte lieka daug neaiškių vietų ir norint išsiaiškinti viską reikėtų pradėti nagrinėti iš pradžių. O tam jau yra sunkumų ir juo toliau dar sunkiau bus nustatyti tikrą tiesą. Nagrinėjant mėgėjo sukurto filmą prezidento nužudymo momentu, matyti, kad gubernatorius Connally buvo sužeistas po pusantros sekundės, prezidentą sužeidus pirmą kartą. Gi Oswaldą šautuvais negalėjo iššauti pusantros sekundės greičiu antrą šūvį. Tad jei buvo du šūviai, turėjo būti du šautuvai. O jei buvo du šautuvai, turėjo būti du žmogžudžiai.

Kad išvengtų klaidžiojus šioj dilemoj, komisija priėjo išvados, kad abu vyrai buvo sužeisti vienos kulkos, nors visi liudijimai gubernatoriaus ir jo žmonos, daktarų ir filmo rodo priešingai. Bet prisilaikant teorijos, kad buvo du šautuvai, reikėtų patvirtinti faktą, jog būta sąmokslu nužudyti prezidentą. Vienintelis įrodymas, kad prezidentas Kennedy buvo nužudytas iš Oswald'o šautuvo, tai liginė šūvis surasta jo šautuvo sveika kulką. Bet niekas neprisimeną, kaip ta kulką buvo rasta... Ar tikrai ja buvo užmuštas prezidentas? Sprendžiant, kad ji buvo sveika, neatrodytų. Įtarimas gali kilti, kad ji vėliau buvo padėta liginėje, panašiai kaip ir šautuvus bibliotekos sandėlyje, nes nebuvo įrodyta, kad Oswaldas tą šautuvą ten padėjo tą rytą ir kad jis iš jo šaudė.

Keista, kad šerifas padėjo Craigparodymas, jog po prezidento nužudymo jis matęs iš bibliotekos namo išbėgant žmogų, panašų į Oswaldą, kuris išokęs automobilin greit nuvažiavo, nebuvo raporte atžymėtas, nes tas galėjo sukelti įtarimą, kad galėję būti du Oswaldai. Vienas, labai panašus į jį, kuris naudodamas jo vardą stengėsi patraukti dėmesį, dėdamas skelbimus, eidamas į šaudymo lauką. Tuo tarpu tikrasis Oswaldas, kuris irgi turėjęs būti sąmokslu dalyviu, galėdamas įrodyti savo alibi, būtų davęs laiko tikrajam žmogžudžiui pasislėpti.

Pagaliau Oswaldą nužudymą komisija paliko irgi nuošaly. Po tardymo policija pareiškė, kad problema neišsprendžiama ir komisija priėmė tą išvadą, kad Ruby nužudė Oswaldą susijaudinęs. Bet yra įrodymų, kad Ruby iš anksto planavo Oswaldą nužudymą. Kaip jis galėjo žinoti, kad Oswaldas bus vežamas viena valanda vėliau negu buvo numatyta ir punktualiai atsirado koridoriuje. Kaip jis galėjo ten patekti, kai visi įėjimai buvo stipriai saugomi? Šio klausimo komisija irgi nenagrinėjo ir nesiėmė tardyti, nes greičiausiai prisibijota, kad nebūtų atidengtas sąmokslas.

Ruby turėjo priežasčių nužudyti Oswaldą, kad šis neprakalbėtų ir tam įvykdyti jam padėjo Dallas policija. Gyvas Oswaldas galėjo, gal būtų įrodyti savo nekaltumą

Jaunieji Zita ir Kęstutis Cicėnai

TĖVŲ DŽIAUGSMUI IR TAUTOS ATEIČIAI

Jaunimo Metais, kurie jau eina į galą, prisimena jaunos dienos, kuomet mes, tuometinis jaunimas, savo visokiomis išdaigomis sudarydavome savo tėvams rūpesčių ir ne kartą, gal būt su nemažu širdies skausmu, jie mums sakydavo: kaip jūs vaikai gyvenate. Taip lygiai ir šiandien, stebėdami savo jaunimo visokeriopas, kartais mums vi-

ir tada būtų pradėta ieškoti tikrojo žmogžudžio.

Įtartinas ir tas faktas, kad Ruby, kuris keletą kartų prašėsi būti pervežamas į Washingtoną, vis tebelaukdamas Dallas, saugomas savo gerų bičiulių Dallas policininkų.

Tad kaip atsakyti į klausimą, kas nužudė Kennedį? Galimybės atidengti tiesą dinga. Keliai, kuriais galima buvo sekti, dabar atšalo ir vieną galima pasakyti, kad Warren'o komisijos raportas, kurį Amerika priėmė prieš porą metų, neįtikina protaujančių žmonių ir nepašalina įtarimo, kad prezidentas Kennedy buvo sąmokslu auka, baigia savo aiškinimus prof. Hugh Trevor-Roper.

Galimas dalykas, kad vieną dieną kieno nors prisipažinimas, koks naujas dokumentas ir politinis ginčas duos naujus įrodymus. Bet galimas dalykas, kad nieko daugiau nežinosime kaip ir šiandieną.

sai svetimasis išdaigas ir amerikonišką mandrumą, ne kartą, jei ne žodžiu, tai širdyje kartojame: kaip jūs vaikai gyvenate?

Vienok, permetus mintimis savąjį nueitą kelią, norisi tikėti, kad tie tėvų mums kartoti žodžiai: "kaip jūs vaikai gyvenate" nepalikto be teigiamų pasėkų. Dar tėvų akivaizdoje buvo iškovota Laisvė ir Nepriklausomas gyvenimas, kuris savo įnašu sukūrė tautai nelkaimuojamų vertybių ir išugdė norą gyventi ir būti naudingiems savo kraštui ir savajai tautai.

Prieš dabartinį jaunimą stovi dideli uždaviniai, reikalaujantys daug ryžto ir darbo ne tik gražinti savąjį tautai laisvę, bet kartu išugdyti atsparumą nuolatėjimui ne tik čia, svetimų tautų mišinyje, bet kartu ir Tėvynėje atsispirti planingai vedamai rusifikacijai.

Todėl ne mažų rūpesčių neša šių dienų gyvenimas, kuomet mūsų jaunimas, augęs ir brenęs geresnėse gyvenimo sąlygose, mažiau vargo patyręs, kaip lygiai ir mes patys - senimas, išsikrapštę iš visų pavoju, aukso veršio - dolerio viliojami ir lepinami, diena iš dienos lietuviško atsparumo požiriu menkėjame ir guodžiame save sakdami: not my business.

Vienok, toje mūsų tremties gyvenimo filmoje būna ir džiuginančių prosvaisių. Prie tokių guodžiančių prosvaisių reikia priskirti kiekvieną naują kuriama lietuvišką šeimą, tėvams teikiančią pagūdą, o tautai vilčių ilgiems metams išlikti gyvai.

Š.m. rugpinčio 20 d. Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje Chicagoje, kun. A. Stašys šeimoms ryšiais sujungė ir palaimino Zitą Barauskaitę ir Kęstutį Cicėną. Bažnyčion susirinko labai gausus būrys giminių, draugų ir artimųjų.

Jungtinių dalyvių labai maloniai nuteikė solistės Pr. Bičienės giedotos lietuviškos giesmės.

Zita Barauskaitė - Cicėnienė, šiemet baigusi Willson'o kolegiją, yra kietų principų ir pavyzdinių žemaičių -- Kazio ir Antaninos Barauskų dukterė. Jaunasis -- Kęstutis Cicėnas, šiemet baigęs Roosevelt'o universitetą, yra pavyzdinių ir kovoje už lietuvių teises užsigrūdinusį Vilniaus krašto visuomenės veikėjų -- Karolio ir Monikos Cicėnų sūnus.

Iš jaunavedžių veidų taip ir norėjosi išskaityti, kad sujungus žemaitišką atsparumą nutautėjimui su vilnietiška ugniną, kovose užgrūdinta meile savam kraštui ir kalbai, turėsime neabejotiną viltį, kad lietuvių bės išlaikymas šioje šeimoje švies gyvu pavyzdžiu dabartiniam jaunimui.

Vakare tos pačios parapijos išpuošton salėn vestuvinei puotai rinkosi gausus būrys svečių. Vestuvinės puotos programai vadovavo Leonas Narbutis.

Jaunuosius ir juos lydėjusią svitą salėje pasitiko jaunavedžių tėvai su duona, druska ir vynu. Malonu buvo stebėti tą tėvų veiduose spindėjusį bendrą džiaugsmą.

Korp! Neo-Lithuania atstovas -- Algis Modestavičius, sveikindamas jaunavedžius, abu tos korporacijos narius, linkėjo išlikti šioje šalyje tauriais lietuviais. Greta asmeninės laimės ir gerovės, linkėjo savo įnašu geriausiai pasitarnauti savo tautai, kad tuomi nors daliai pateisinti tėvų sudėtas vilis ir kad tėvai ramia širdimi galėtų tarti: dėl tokių vaikų buvo verta gyventi ir jais rūpintis. Kartu kvietė ir toliau dirbti Neo-Lithuania korporacijos gretose.

Vienu puotos metu, didelis korporantų ir filisterių būrys apsupo jaunavedžius ir su daina bei korporacijos himnu palinkėjo jaunavedžiams laimingo gyvenimo. Tai buvo gražus studentiškas sveikinimo būdas.

Val. Šimkus, sveikindamas Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos vardu, pabrėžė, kad vilniečiai ir dabar, atsidūrę svetur, jautriau išgyvena bet kieno lietuviams daromas skriaudas, tarpusavio nesutarimus ir todėl linkėjo jauniems paskirti tėvų pavyzdžiu ir visur ir visuomet atstovauti giliai vilnietišką meilę ir prisirišimą prie savo tautos.

A. Dundulis, Lituanistikos Instituto pedagogu vardu, pasiūlydamas šio instituto studentais - jaunavedžiams, ragino jaunuosius iš pat pirmos vedybinio gyvenimo dienos duoti tvirtą pažadą savo šeimoje kalbėti tik lietuviškai.

Visų sveikintojų mintys savo pagrinde vedė į Lietuvį Charitos obalsį: lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir likti, taip įjautrino visus puotos dalyvius, kad greta muzikos ir šokių dinging skambėjo lietuviškos dainos, į kurias sutartinai jungėsi senimas ir jaunimas.

Gražių iškilmių ir lietuvišku pulsu alsavusios vestuvinės puotos proga norisi palinkėti laimės ir ryžto klostyti savo bendrojo gyvenimo kelius pareikštų linkėjimų dvasioje, giliai širdyje nešioti tas skriaudas, kurias šiandien išgyvena mūsų tauta maskoliaus purvino čebato trypiama ir aktyviai jungtis į Lietuvos laisvintojų gretas.

Vilnietiškas žemaitis

'GENEROLŲ KRIZĖ'...

(Atkelta iš 1 psl.)

Faktinas kariuomenės vadas yra valstybės sekretorius (Staatssekraeter) Karl Gumbel, buvęs Adenauerio patikėtinis, ne politikas, atsakingas seimui, bet normaliai nepašalinamas valdininkas. Iš pasirodymo teisininkas, jis apie karinius reikalus nusimano ne labai daug, (karometu jis buvo artilerijos leitenantu) ir turi labai nekarierišką paprotį į paklausimus atsakyti ilgais išsiskukinėjimais. Jo dažniausiai vartojamas sakinyš skamba taip: "Aš nesakau taip, bet aš nesakau ir ne, aš galėčiau pasakyti, kad aš neesu prieš". Savaimė aišku, kad su tokiu gana sunku pasiekti kokių nors greitų ir griežtų sprendimų.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
PARAMA-
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika
ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib. 3 Str. French Cognac 5th — \$4.98
2. Imported Scotch Whiskey 80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PAGERBTI NEOLITUANŲ VEIKĖJAI

Korp! Neo-Lithuania devintoji vasaros stovykla praėjo pakilioje nuotakoje. Jos uždarymerugsėjo 4 d. gražioje p. Linkų vasarvietėje dalyvavo gana didelis skaičius ne tik Korporacijos šeimai priklausančių asmenų, bet ir svečių. Baigiant šią stovyklą įvyko Korporacijos Tarybos narių suvažiavimas, kuris apsvarstė visą eilę Korporaciją liečiančių klausimų ir padarė nutarimų ateičiai.

Baigiamajame Tarybos posėdyje Vyr. Valdybos pirmininkas kol. Rimas Staniūnas paskelbė nutarimą, pagal kurį už nuopelnus Korporacijai -- Vyr. valdyba apdovanojo Korporacijos žiedu šiuos filisterius -- inž. Joną Jurkūną, inž. Vaclovą Mažeiką, ekonomistą Mečį Valiukėną ir teisininką Antaną Diržį.

Kiekvienas iš apdovanojimų filisterių tiek praityje tiek ir dabartyje atliko nemažai darbų, kurie yra susiję ne tik su Korp! Neo-Lithuania veikla, bet turi gilesnę ir platesnę prasmę visoje lietuviškoje veikloje.

INŽ. JONAS JURKŪNAS -- gimęs 1915 m. Baigęs Ukmergės gimnaziją įstojo į V.D.U. technikos fakultetą, kurį baigė gaudamas statybos inž. laipsnį. Buvo Lietūkio statybos skyriaus vedėju. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1946 m. Augsburgėje aukštesniosios technikos mokyklos vicedirektorius. 1939-40 m. V.D.U. studentų atstovybės sekretorius. Korp! Neo-Lithuania valdybos pirmininkas. 1943-44 m. Lietuvos laisvės kovotojų s-gos vyr. vadovybės prezidento pirmininkas. Šiuo metu yra Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirmininkas, Atsisteigus Amerikoje Korp! Neo-Lithuania -- Chicagoje jos pirmasis pirmininkas. Kurį laiką buvo Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago pirmininku. Inž. J. Jurkūno visuomeninė ir politinė veikla yra gana šakota ir jos šiam straipsnyje apibudinti neįmanoma.

EKONOMISTAS MEČYS VALIUKĖNAS -- gimė 1910 m. Utenos apskr. Daugelių k. 1929 m. baigė Utenos gimnaziją. 1931-32 m. -- kariūnas aspirantas. 1938 m. baigė V.D.U. ekonomijos skyrių ir gavo dipl. ekonomisto vardą. Dirbo žemės ūkio banke. Studijuodamas aktyviai reiškėsi Korp! Neo-Lithuania veikloje. 1938-39 m. jos pirmininkas. 1959-61 m. Chicago padalinio pirmininkas. Lietuvos okupacijos metu 1940-44 m. dirbo Laisvės kovotojų S-goje. Atstovavo Vli-ke Liet. Rezist. S-dį, Tautos Fondo narys. Daug rašė ir teberašo spaudoje.

INŽ. VACLOVAS MAŽEIKAS -- baigęs gimnaziją įstojo Kaune į V.D.U. Statybos fakultetą ir gavo inžinieriaus laipsnį. Studijuodamas aktyviai reiškėsi Korp! Neo-Lithuania veikloje. 1944 m. bolševikams okupavus Lietuvą Mažeika pasitraukė į Vokietiją. Atvykęs į Ameriką ir atsisteigus Korp! Neo-Lithuania V. Mažeika vėl aktyviai įsijungė į veiklą. Du terminus išbuvo Vyr. Valdybos pirmininku. Aktyviai dalyvauja ir kitose organizacijose, kaip tai Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus ir kitur.

TEISIN. ANTANAS DIRŽYS -- gimė 1906 m. Baigė Rokiškio gimnaziją. 1934 m. baigė V.D.U. teisių skyrių. Buvo apylinkės teisėju S. Kalvarijoje. 1939-40 m. Teisingumo M-jojo Departamento direktorius. 1931-32 m. Studentų tautininkų Korp! Neo-Lithuania pirmininkas, New Yorke Filisterių S-gos pirmininkas. Daug siekė ir darbo įdėjo redaguodamas Korp! Neo-Lithuania metraštį, kuris 1966 m. Vyr. Valdybos išleistas. Reiškiasi spaudoje.

Tiek ši kartą minčių apie Korp! Neo-Lithuania atžymėtuosius. Linkime jiems sėkmingų metų. (j.j.)

LAIŠKAI

ATSAKYMAS J. JAŠINSKUI

P. J. Jašinskas, rugsėjo 12 d. Dirvoje man prikiša, kad aš jo rašinėlį SPORTO žurnale pavadinęs tuščiažodžiu: "Taip pasielgėte, esu išsitikinęs, dėl to, kad to rašinėlio ištaisai neperskaitėt".

Deja, jo "rašinėlių", tiksliau labai ilgą straipsnį, perskačiau ir atiduodamas sprendimą skaitytojui, leidžiu sau pacituoti: "Jie (sportininkai) atvyko pasitoviam gyvenimui ir savo gimtojo krašto reprezentavimui fizinio auklėjimo ir sporto srityje. Atvyko ne tuščiomis rankomis, bet turėdami vienokią ar kitokią sportinę patirtį. Kartu su eiliniiais tos srities nariais, atkilo gausus skaičius dar laisvoje Lietuvoje išsi-

Pagrindinis dalykas, kuris glūdi ideologijos ir pasaulėžiūros sąvokose, yra žmogus ir jo santykis su kitu žmogumi. Šis santykis tuose žodžiuose tiek pagrindinis ir visada pasiliekančias, kaip kad abėcėlės raidė visada pagrindiniu ir ant visados pasiliekančiu dalyku yra raidės tarimas. Kur bebūtų raidė vartojama, kokioms paskirtims ji betarnautų, visada jos tarimas bus tas pats.

Ideologijai ir pasaulėžiūrai santykis žmogaus su žmogumi visada lieka ir liks pirminiu dalyku, nežūrint ar tas santykis bus išakmiais minimas ir bus frontinėje vietoje, ar jis bus kitų kalbų ir svarstomų dalykų šešėlyje. Taip ir turi būti, nes be to vargu ar begalima būtų įsivaizduoti visuomeninio gyvenimo idealą, vargu ar begalėtų žmogus tikėtis palaimingo gyvenimo susikūrimo.

Ideologija ar pasaulėžiūra gali būti didelės bičiulės su filosofijos mokslu, tiriančiu gyvenimo reiškinių giliausias, esmingiausias priežastis. Tačiau tarp ideologijos ir pasaulėžiūros kaip judėjimų, o filosofijos kaip grynai mokslo, yra ir bus tas skirtumas, kad filosofijos paskirtis yra nustatyti tiesą, o ideologijų ir pasaulėžiūrų paskirtis yra nustatyti ir įgyvendinti teisingą santykį žmogaus su žmogumi. Tuo būdu ideologija ir pasaulėžiūra kaip visuo-

mokslinusių ir praktinę patirtį turinčių specialistų, o taip pat plunksną pajėgiančių valdyti (mano pabrūkta, vm) žurnalų ir sporto reporterių. Tarytum būtų buvęs koks organizuotas, o iš tikrųjų buvo prievartinis -- gimtojo krašto okupanto siaubo padiktuos tas tos dalies persikeldinimas, Atvyko net vyriausio sporto vadovybė, FASKA, Vokietijoje suorganizuota, turėdami".

Ar reikia gražesnių tuščiažodžių pavyzdžių? Lyg pasiteisindamas J.J. dabar rašo: "Jei tai yra tuščiažodžiavimas, tai visos mūsų kalbos, visi planai, mūsų Jaunimo Kongresas ir panašios mūsų jaunimo veiklos, ir iš viso lietuviškumo išlaikymo apraiškos yra grynų gryniausias tuščiažodžiavimas".

Čia be reikalo p. J.J. pakyla puikybės. Tikra tiesa, kad ir kiti nemažai priešėkai nieku, bet tos kalbos palydi bent kokį, kad ir mažiausią, veiksmą. Pavyzdžiui, Jaunimo Kongresas turėjo bent tą naudą, kad davė progos jaunimui susitikti ir kiek pabendrauti. Ir tai svarbiau, negu jam įpiršta rezoliucija. Tuo tarpu p. J.J. savo labai tiksliai pavadintame straipsnyje: "Tai, kas ant plunksnos užkibo" po aštuonių skilčių gryo tuščiažodžiavimo staiga atsibudo:

"Šiame klausime net gražiausių rezoliucijų neužteks. Reikia konkrečių, tarpusavio bendradarbiavimą užtikrinančių planų ir konkrečių realybė paremtų darbo gairių ne tik išlaikyti, bet ir išplėsti lietuvių bei prisilauginti stipraus, sveiko, visapusiškai išsilavinusio lietuviško prieauglio."

Tiek prirašius, reikėjo nepasigailėti ir visai konkretaus prisipažinimo: "Kaip tas gaires pastatyti, aš pats nežinau". Po to būtų galima pasakyti "Amen" ir su ramia sąžine pereiti prie kito dienotvarkės punkto.

Vytautas Meškauskas

ANTANAS DIRŽYS

meniniai judėjimai siekia sąmoningo ir kilnaus žmoniškumo santykį žmogaus su žmogumi.

Šis siekis yra nelengvas, todėl jis ir ilgas laikas. Nuo Gotamo laikų -- VI šimtmečio prieš Kristų -- iki mūsų laikų jei ir matom keitimai gerėjimo linkme, tai atsiekimai vis dar lieka tik maža dalelytė to, kas turėtų būti. Ideologijai ir pasaulėžiūrai našta nėra ne kiek palengvėjusi. Taip bus dar ilgai, kai matali ideologijų ir pasaulėžiūrų įvairumą, jų varžytines ir dramatinį kovingumą.

Kaip pats žmogus, taip ir jo vaisiai -- ideologija ir pasaulėžiūra -- nėra apdrausti nuo susipainiojimo tarp išminties ir gudrybės, tarp protingo ir kvailybės, tarp kilnumo ir niekšybės, o taip pat tarp laisvės ir prievartos. Tai rodo, kad ideologijos ir pasaulėžiūros turinys, supaprastintu jo siekiu nustatyti ir įgyvendinti deramą humanišką santykį žmogaus su žmogumi yra tiek platus ir svarus, kad jis yra pakankamas visoms ideologijos ir pasaulėžiūros dimensijoms.

Išdėstęs trumpai savąjį supratimą apie ideologiją ir pasaulėžiūrą kaip apie žodžius, sąvokas, noriu prisiminti straipsnį "pasaulėžiūra ir ideologija", tilpusį Dirvoje 1965.IX.1. pasirašytą tik pradinėmis raidėmis I.A., ir greitą B. K. Naujoko atsiliepimą į aną straipsnį Dirvos 1965.IX.10-13 dienų laidose. Taigi menu tai, kas buvo lygiai prieš metus. Jau tada norėjau atsiliiepti aniems straipsnių autoriams, tačiau pirmąjį impulsą nuraminau ir va, atsigaiavo jis tik metinė sukaktis.

Tada I.A. ėjo prie pasaulėžiūros sąvokos pradedamas jos tokiu apibrėžimu: "pasaulėžiūra yra žmogaus susikurta pažiūra į pasaulį ir gyvenimo aplinkumą".

Tokiam bendram ir trumpam aiškinimui vargu ką galima būtų prikišti. Kiek jis bendras -- tiek jis platus; kiek jis trumpas -- tiek jis tikslus, ypač kai pats apibrėžimas pasirinktas toks, kuris tiksliai atitinka apibudinamajam žodžiui, susidedančiam iš "žiūrėti į pasaulį".

Šitokio apibrėžimo akivaizdžiai galima būtų pagedauti vieno dalyko -- daugiau konkretumo. Tiesa, mažą kryptį į konkretumą I.A. duoda, kai jis priduria, kad tai esanti pažiūra taip pat ir "į gyvenimo aplinkumą". Tačiau tai vis dar per mažas sukonkretinimas, kad galima būtų matyti kokia čia pasiūla ir kaip ją priimt.

Betgi, kita vertus, jei aname apibrėžime to konkretumo pasigendami, tai vis dėlto galima apytikriai spėti, kad I.A. yra teisingoj galvojimo krypti, kai jam pasaulėžiūra yra pažiūra į gyvenimo

aplinką. Aplinkoje yra daug ko ir, neabejotinai, aplinkoj yra žmogus, to viso ko centras. Nuo šio centro I.A. buvo netoli.

B.K. Naujokas atsiliepė į I.A. pasaulėžiūros apibrėžimą kitaip. Jis sakė: "tokiu paaiškinimu pasaulėžiūros esmė susiaurinta ir ištuštinta". Ir tuoj įkandin rekomenduoja enciklopedijos apibrėžti, kuri yra tokia: "pasaulėžiūra -- žvilgis į būties visumą ir joje žmogui tenkančią padėtį bei paskirtį". Dar pridėda tolimesnį, iš apibrėžties ribų išėjusį, enciklopedijoj aiškinimą, kad "pasaulėžiūra išreiškia žmogaus santykį su pačia būties visuma".

Čia noriu pastebėti, kad ir enciklopedijos apibrėžtis yra bendra ir trumpa. Ir šioj apibrėžtyje "būties visuma" neįsujungia pageidavimo gaut bent truputį daugiau konkretumo, bent užuominos -- nuo ko gi, pagaliau, ta skambioji būties visuma prasideda?

O jeigu ir ši apibrėžtis yra bendra ir trumpa, jeigu ir ji iškelia tą patį pageidavimą, kurį sukelia "pažiūra į pasaulį ir aplinką", tai kodėl jau I.A. pasaulėžiūros apibrėžimas pačią pasaulėžiūrą ištuštino, o enciklopedijos apibrėžtis (vien žvilgiu -- trumpu pažiūrėjimu!) tą pasaulėžiūrą pripildė? -- Kodėl ir iš kur atsiranda tokia netikėta išvada, krintanti vienam apibrėžimui kirčiui ir smūgiui, o kitam -- užgirimui ir paglostymu?

Reikia gi įsitęmyti, kad pasaulėžiūros filosofinė apibrėžtis, kokia ji duota enciklopedijoje, yra labai abstrakti; abstrakti lyg abstraktinis menas. Štai, tau -- "žmogaus santykis su pačia būties visuma" -- ir sprask, kaip nori!

Neneigiu enciklopedijoj esamos pasaulėžiūros apibrėžties galimumo ir jos tinkamumo bendrai. Bet manau, kad tokia apibrėžtis tegali būti aiški filosofijos moksle. Man pačiam parūpo, o kas gi yra sakoma toj pačioj enciklopedijoj apie filosofiją?

Radau štai, ką: "yra tiesa, kad filosofija nėra

naudinga jos kam nors pasaulyje panaudojimo prasme. Galime naudinga vadinti to pažinimą, kas gali tapti mūsų veiklos objektu".

Kiek toliau sakoma: "bet Būtis pagrindinė to žodžio prasme principiai negali tapti mūsų veiklos objektu. Todėl principiai ir pati filosofija yra nenaudinga!"

Kai mes kalbam apie ideologijos ir pasaulėžiūros sąvokas ir iš jų matome, kad tai yra visuomeniniai judėjimai gyvenime, tai čia kalbam apie tikrovę, kalbam apie žmones ieškančius palaimingo gyvenimo čia, žemėje; einančius su kilniais šūkliais, sampročiais ir siekliais. Apie tokią tikrovę kalbėjo ir I. A. savo straipsnyje. O tokiai tikrovei anoji enciklopedijoj duota pasaulėžiūros apibrėžtis yra tik... gražiai sudėta frazė. Deja, ji čia nepadedą, ji -- tuščia.

B.K. Naujoko pripažinimas enciklopedijos apibrėžties ir tuo pačiu metu laikymas tuščia I. A. apibrėžimo, atrodo, būtų siūlymas keist tuščią į tuščią. Sakau, atrodo taip būtų. O iš tikrųjų yra kiek blogiau. I.A. turi šiek tiek tikrovės savo pasaulėžiūros apibrėžime, o dar daugiau jis samprotauja tikrovės plotmę visame straipsnyje. B.K. Naujokas nuo to nusigrįžo ir čiupo už "tuščio".

Kai taip atsitinka, tai apie ideologiją ir pasaulėžiūrą, kaip vien sąvokas -- žodžius, kalbėt verta. Kai aiškinam tuos žodžius, tai atrodo lyg minam naują taką. Kuo daugiau su kantrybe tą taką pamintumėm ne du, ne trys, o visas būrelis, tuo daugiau ideologijos ir pasaulėžiūros sąvokos pereitų nuo suvokimo į supratimą ir jas nebe gramafoniškai naudotume ir kartotume, o jau sąmoningai vartotume. Tada turėtumėm į tuos du prašmatnius žodžius aiškia pažiūrą.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

HELP WANTED MALE

WE HAVE IMMEDIATE OPENINGS FOR GENERAL FACTORY HELP

Good working conditions, 10 paid holidays, vacation, etc. A paid Group Insurance plan by the company. Please contact Mr. Fryer.

617 — VI 3-3622
SOUTH BRAINTREE, MASS.

(98-99)

4

1 1/2%

We Invite Your Savings

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.

1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650

HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

PHONE 656-6330

Andrius Šmitas, Vasario 16 Gimnazijos mokinys, Dainavos stovykloj šalia Tallat-Kelpšaitės ir Jūros Gaillušytės, dešinėje.

KONGRESO IR DAINŲ ŠVENTĖS ĮSPŪDŽIAI

Prieš kelis metus skaičiau spaudoje apie kilusią mintį suruošti laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Nors tame straipsnyje buvo išvardyti keli asmenys, kuriems buvo pavesta rūpintis šios idėjos realizavimu, bet tuo metu netikėjau, kad tai tikrai įvyks. Šiandien matau, kad tada nepakankamai įvertinau išėivijoje esančių lietuvių jėgas, nes kaip tik prieš savaitę grįžau iš JAV kur turėjau progos dalyvauti pirmame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų Kongrese, Dainavos stovykloje ir trečiojoje Dainų šventėje.

Atvykęs į Ameriką, pirmiausia dalyvavau Dainavos stovykloje. Vokietijoje būnant visiškai negalėjau įsivaizduoti, kas toji Dainavos stovykla yra. Buvau manęs, kad šituo vardu yra pakrikštyta kongresinė stovykla, tačiau ten nuvykęs nustebau, jog tai yra lietuvių išigyta jaunimo stovyklavietė. Amerikos lietuvių jaunimas tikrai gali būti laimingas, turėdamas tokią stovyklavietę, kurios naudingumą patyrė ir iš viso laisvojo pa-

ANDRIUS ŠMITAS
Vasario 16 Gimnazijos mokinys

saulio suvažiavęs lietuviškasis jaunimas. Mano nuomone, Dainavos stovykla jaunimui buvo žymiai naudingesnė už patį Kongresą. Dainavoje buvo sudarytos pirmos pažintys ir užmegstos pirmos draugystės. Čia nebuvo slegiančios šventiškos nuotaikos ir taip pat nebuvo perpildytos programos.

Buvo palikta pakankamai laiko vieniems su kitais plačiau ir išsamiau pasikalbėti ir geriau susipažinti. Šalia paskaitų ir simpoziumų buvo sporto rungtynės ir įvairūs pasilinksminimai. Kiekvienas jaunuolis, niekeno nevejamas, galėjo padiskutuoti su savo draugais, gyvenančiais kituose kraštuose, ir vieni turėjo porogos pažinti kitų problemas ir susidaryti bendrą vaizdą apie visų laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių padėtį. Buvo malonu pastebėti, kad išėivijoje gyvenantieji mūsų tautiečiai nėra nuleidę rankų, ir kad visur yra

pakankamai jaunimo, kuris galėtų pavaduoti senuosius. Tačiau visas šviesiausias viltis truputį aptemdo gyvenamojo krašto įtaka į jaunimą. Šioji įtaka aiškiai matėsi skirtumuose tarp iš įvairių kraštų atvykusiųjų. Iš Pietų Amerikos atvažiavusieji skyrėsi kalboje savo pietietišku akcentu, o "amerikonikai", kaip pažangaus krašto atstovai, dažnai mėgindavo sumoderninti lietuvių kalbą, įvesdami daugiau anglišių žodžių.

Nežiūrint visų išorinių skirtumų, visų stovyklautojų lietuviškas nusistatymas ir lietuviška galvosena buvo bendri. Tokiu būdu simpoziumuose ir kitose diskusijose nebuvo galima pastebėti jokių skirtumų, kurių priežastimi būtų buvus svetimųjų įtaka.

Nepaprastai džiugu buvo pastebėti, kad po visą pasaulį išsiblaškę mūsų tautiečiai nesirūpina vien tik politika, bet didelę reikšmę skiria kultūrai, nes šiandieniniai politiniai klausimai rytoj jau gali būti archyvuose, o šiandien sukurta kultūra dar ilgai pa-

sireikš. Buvo malonu dalyvauti stovykloj suruoštam literatūros vakare ir ten pamatyti ir jaunesnio amžiaus rašytojų. Ypatingai malonu buvo pasiklausyti naujai sukurty lietuviškų dainų, kuriom "australiečiai" pradžiugino stovyklautojus. Visa tai rodo, kad lietuviai išėivijoje pajėgė savo tautos kultūrą ne tik išlaikyti, bet ir praturtinti. Tai ir įrodė Kongreso metu pastatyta opera Lokys, kuri buvo pirmutinė ir ligšiol vienintelė lietuviška opera kurią mačiau.

Pats Kongresas nebuvo mums jaunimui tiek teikiantis, kiek Dainavos stovykla. Čia nebuvo tokios geros galimybės susipažinti ir užmegsti ryšius. Viešbutyje maišėsi daug sveitintaučių ir todėl bent man dažnai pasitaikydavo, kad lietuvių prašnekinau angliškai, o amerikoną lietuviškai. Per tai praradau stovykloje turėtą jausmą, jog čia esu namuose.

Tačiau svarbiausias dalykas, kuris trukdė mums susiartinti, buvo perpildyta programa. Čia vos tik spėdavai iš vienos salės į kitą bėgti. Tačiau todėl negalima neigti kongreso naudos. Kongreso bei kongresinės stovyklos tikslai buvo suartinti lietuviškąjį jaunimą ir taip pat parodyti visam pasauliui, jog lietuvių tauta dar gyva ir ateityje gyvuos. Pirmas punktas buvo atsieltas stovykloje, o antras Chicagoje.

Didžiausią įspūdį man tačiau paliko Dainų šventė. Vokietijoje būnant stebėjau ir džiaugiaus, kai kur nors keli šimtai lietuvių susirinkdavo, o čia tai susirinko 10,000 lietuvių. Dar nebūčiau taip nustebęs, bet kai pasirodė tūkstančio vaikų choras, tai tikrai jaučiau si kaip sapną. Dar prieš vaikų choro pasirodymą teko su keliais vaikais choristais pasikalbėti, ir, ko aš jau tikrai nebuvau manęs, jie visi gražiai kalbėjo lietuviškai. Šitas įvykis tikriausia sustiprino ne vieno kongreso dalyvio pasitikėjimą į išėivijoje

Iš nesenai suruoštos Toronte Dagio parodos medžio skulptūra "Paliko tik prisiminimai".

SOVIETŲ 'SUPERATLETĖS' NETIKROS MOTERYS

Vokiečių spauda rašo, kad 1964 metais tarptautinė lengvosios atletikos sąjunga Tokyo miestė nusprendė, kad ateityje atletės - moterys turi būti dviejų daktarių gynekologų ir vienos gydytojos internistės patikrintos, ar ištikrųjų jos yra moterys. Po dviejų metų pirmą kartą šitas sprendimas taikomas 1966 m. įvykstančiose Europos pirmenybėse dalyvaujančiom moterim. Kai paaiškėjo, kad patikrinimui numatyta ir Sovietų "superatletės" Tatjana Šelkanova, Maria Itkina, Tamara Press ir Irena Press, tai po viešumon pasirodžiusio šio

paskelbimo Sovietų Sporto vadovybė teikėsi pranešti, kad išvardintos penkios moterys dėl asmeninių - šeimyninių reikalų rungtynėse negalės dalyvauti. Jau seniai kilo abejonės dėl šių pasaulinės klasės atletų "moterų". Taip ir dabar nebeaišku, ar jos jau iš viso bepasirodys sporto arenoje.

Be šių, dar rumunė Jolanda Balas, į aukštį šuolio šokėja, taip pat priskiriama šiai grupei "moterų" pareiškė, kad dėl fizinio susižeidimo nestartuosianti. Č.

M & F HELP WANTED

FACTORY HELP

PORTER—2ND SHIFT

also

VARIOUS PRODUCTION OPENINGS

Excellent working conditions

Good salary

Liberal fringe benefits

Modern plant serving the food industry. Equitable recognition for those having a good previous work history.

Apply 8 A.M.-12 noon

Griffith Laboratories

855 Rahway Ave. Union, N. J.

(94-99)

gyvenančių lietuvių pajėgumą išlikti savo tautai ir tėvynei ištikimais. Vaikų choro išpildytoji dainų šventės dalis yra lietuvių išėivijoje darbo ir taip pat jaunimo Metų apvainikavimas.

Vyt. Alantas

VISKAS GALĖJO IR KITAIP SUSIKLOSTYTI...

(Premijuota novelė)

(6)

Kai aš atėjau, jis jau manęs laukė. Jis sėdėjo prie lango, pro kurį buvo matyti Katedra, varpinė ir Katedros aikštės kampas. Per aplytą, blizgančią aikštę įkam-piai kiūtino praeiviai, kuriuos stebėjo šaltais žvilgsniais šventyklos sienų nišose pasislėpusios metalinės statulos. Lapų ant medžių nebedaug tebuvo likę, ir tuos pačius baigė numušinėti stambūs lietaus lašai. Vaizdas buvo rudeninis, niurus, bet man jis nebuvo liūdnas, nes iš po jo spinduliavo amžinoji Vilniaus šilima ir šviesa. Aš labai mėgtu Vilnių...

— Kaip laikosi ponis Aušra? — paklausė Rakutis barbandamas į marmurinį staliuką pirštais ir žiūrėdamas į mane pašaipiai.

Man gribstėlėjo per paširdžius ne tiek pats klausimas, kiek jo tonas, ir aš atsakiau jam taip pat su pašaipia: — Juk tu globėjai, ne aš! Ar tu užmiršai jos adresą ir telefono numerį? O gal ji savo globėją jau pasiuntė velniop? — aš tyčia pabrėžtinai nusijuokiau.

Rakutis irgi šypsosi. Jis nepriklausė prie tokių, kuriems reikėtų raustis žodžio po kišenę. Jis atsakė: — Tu juokies kaip laimėtojas, sveikinu!

— Eik velniop su savo sveikinimais ir laimėjimais. Aš su nieku nesipešu ir jokių laimėtojo laurų neieškau! — Bet ji tau patinka? — jis įsmeigė man į veidą savo mažutes, skvarbias akis.

— O kam ji nepatinka, norėčiau paklausti? Ar pats nelakstai paskui ją laguodamas liežuviu?

— Nebūk juokingas...

— Jei jau čia kas juokingas, tai tik ne aš...

— Būk šaltas ir nepūtok, aš čia ne rietis atėjau, — pasakė jis taikingai. — Gal ta visa istorija nėra tokia nieki ir juokinga, kaip pačiam atrodo. Aš žinau, kad tu su Aušra susitikinėjai...

— Iš kur tu žinai? Šnipinėji?

— Neužmiršk, kad aš tarnauju policijoje, — jis šyp-telėjo dviprasmiškai. — Kalbėkime draugiškai.

— Man rodos, tu mano draugystės ėmei vengti.

— Aš nesiginu, bet tai buvo tik įspėjimo ženklas.

— Įspėjimo ženklas? Koks įspėjimo ženklas? — sušukau aš svyrnuodamas tarp pykčio ir nusistebėjimo.

— Aš esu kap. Gabriūno, Aušros vyro, geras draugas. Aš negaliu žiūrėti pro pirštus į jo šeimos reikalus.

Aš vėl norėjau nusijuokti, bet susilaikiau, tik, at-rodo, mano akys mane išdavė, nes Rakutis pažiūrėjo į mane nepritariamai palinguodamas galvą ir kalbėjo toliau:

— Aš nejuokauju, aš tikrai pažadėjau kapitonui Gabriūnui pagloboti jo žmoną. Ji jauna, nepatyrus ir nuobodžiauja, o tu žinai, visoms boboms iš nuobodumo ima kojines smukinėti. O be to, man rodos, ir tu būsi pastebėjęs, kad ji dūki bobšė ir linkusi į avantiūras.

— Aš pastebėjau vieną: pavojinga palikti ožį kopūstų saugoti. — Kažkodėl tie žodžiai labai patiko Rakuiui, ir jis garsiai nusijuokė.

— Bet kalbėkime rimtai, — jis tęsė toliau nuger-damas gurkšnelį kavos. — Kapitonas savo žmoną labai myli. Jis man parašė porą laišukų. Jis ten kalba apie savo meilę ir rūpinasi, kad jo šeimai kas bloga neatsitiktų. Jei norėsi, galėsi pats paskaityti.

Kadangi aš nieko neatsakiau, Rakutis patylėjęs kalbėjo toliau:

— Taigi, matai, reikalas gan rimtas. Žmogus kažkur kariauja, kraują lieja, o čia jo žmona amūrus varinėja. Tiesą sakant, ką čia žmona? Mes gi visi žinome, kad tokiais atvejais iniciatyva visada priklauso vyrui. Jei koks bobišius pasiūlys išnaudoti progą ir įšoks į rūtų darželį kai vyro nėra namie, tai, pasakysiu, kad jo garbės supratimas bus žemiau nulio. Kapitonas ir tu mano geri draugai, Aušra puiki moteris ir todėl aš nenorėčiau, kad jūs įklimptumėte į kunkuliuojantį aistrų trikampėlį.

Aš pajutau, kad kažkurioje mano tūstymo vietelėje karšta verdenėlė iš tikrųjų ima kunkuliuoti. Rakučio kalbos išvada buvo aiški: šalin rankas nuo ponios Aušros, jei bent šiek tiek nusimanai apie garbės dalykus! Aš nebuvau pasiryžęs iš principo nepriiminėti išmintingų patarimų, tik aš norėjau pats pasirinkti orakulus. Ragučio pamoka apie garbės dalykus mane tiesiog dusintė dusino.

— Atseit, tu mane laikai tuo negarbingu bobišium, kuris karstosi po nuobodžiaujančių moterėlių balkonų, kai jų vyrų nėra namie? — paklausiau jį su tokia ironija, kokią tik sugebėjau įsprausti į savo balso intonaciją.

— Kol kas gal dar toks ir nesi, bet... juk ne laikas šuns lakyti, kai reikia eiti medžioti.

— Atseit, nori užbėgti įvykiams už akių?

— Šventa teisybė.

— Viskas? — aš rengiausi atsistoti.

— Dar ne viskas, palauk. Tu skaudžiai apsiriktum, jei manytum, kad kapitonas yra memė. Jis toks nėra ir savo šeimos garbę mokės ginti jei reikės. Neužmiršk, kad jis kariškis. Todėl flirtas su jo žmonele yra gan pavojingas užsiėmimas. Štai ir viskas, ką aš norėjau tau pasakyti. Aš maniau, kad mano pareiga buvo tave draugiškai įspėti. Jūs visi, kaip sakiau, esate mano geri draugai ir man būtų labai nemalonu, jei bent vienam iš jūsų kas atsitiktų.

(Bus daugiau)

Solistė Lionė Jodytė

LIONĖS JODYTĖS ANTRASIS KONCERTAS NEW YORKE

Sunku užtikti lietuvišką šeimą, kurioje neskambėtų solistės L. Jodytės įdainuotų dainų plokštelės. Solistė, plačiai žinoma Amerikoje, Kanadoje, Argentinoje, Brazilijoje, tolimoje Australijoje ir kitur.

Pradėjusi dainos karjerą, būdama maža našlaitėlė, šiandien, savo, švelniu, aksominu kontroaltu, -- vėl pasirodys Town Hall, New Yorque.

Dar maža būdama, vakarais savo brolio gitara pramokusi šiek tiek sugauti garsus -- tapo "garsi dainininkė" ne tik savo gimtame kaime, bet ir Utenos mieste gimnazijos mokytojų ir kitų kultūrininkų mėgiama ir, atitinkamomis progomis kviečiama. Ir visa "per ašaras ir vargą" nesėimoje niekas nenorėjo pripažinti jos dainos talento.

Nežiūrint to, mažoji Lionė išmoko ne tik dainuoti, bet ir gitara pritari.

Vėliau savo dėdės Juodžio rūpesčiu ir dėka pasiekė Kanados krantus ir po to, Ameriką. Čia jai prašvito saulutė ir prasivėrė durys

į platesnius horizontus dainos ir muzikos pasauly.

Solistė Lionė Jodytė dainai atidavė ne tik savo gyvenimo 23 metus besimokydama ir besitobulindama bet ir visą savo turtą ir sielą. Mokėsi ir studijavo, bei tobulino ne tik savo balsą, bet ir baigė dramos studiją -- pas Bolgotov. Dainavimo ir muzikos mokėsi pas geriausius New Yorque dainų mokytojus ir muzikus, kaip Estelle Liebling, May Stone ir kitus.

Solistė Lionė, šiandien yra dainos meno aukštumoje. Apie tai tegul, taria žodį garsūs mūsų ir pasaulio muzikai, bei kritikai.

New Yorque išeinančio muzikos žurnalo Music direktorius ir redaktorius, muzikas Dr. Sigmund Spaeth, kuris, asmeniškai prieš 3 metus, dalyvavęs ir išklauses solistės Lionės koncertą Town Hall -- vėliau savo vedamajame muzikos žurnale, rašo:

"Lionė Jodis turi reikiamą tonų sugavimą. Jos balso platumas ir jėga daro tonus natū-

BENDRUOMENĖS VADOVAI RENKASI Į CLEVELANDĄ

Stasys Barzdukas

1966 rugsėjo 24-25 savaitgalio Clevelande renkasi pasitarti FLB valdyba su JAV ir Kanados liet. bendruomenių valdybomis. Į šiuos pasitarimus taip pat kviečiami su valdybų darbu susijusių centrinių bendruomenių organų atstovai -- PLB Kultūros Tarybos ir Švietimo Skyriaus, JAV LB Tarybos, Kultūros Fondo ir Švietimo Tarybos, Kanados LB Švietimo Komisijos ir kt.

Pasitarimų darbų tvarkoje įrašyti tokie klausimai: atidarymas, lituanistinio švietimo reika-

lai, trečiasis JAV ir Kanados lietuvių kultūros kongresas, trečiasis FLB seimas, PLJ kongresas ir FLB, lėšos centrinių PLB organų darbui, einamieji reikalai (Pasaulio Lietuvis, Eglutė, Kennebunkporto pranciškonų gimnazija ir kt.).

Pasitarimų metu taip pat rengiama ir mokslo priemonių paroda, kuriai eksponatus atveža Kanados ir JAV LB valdybos.

Pasitarimai pradėsime rugsėjo 24, šeštadienį, ryto 10:30 val. Čiurlionio ansamblio namuose. Į juos taip pat kviečiama lietuvių spauda ir vietos lietuvių visuomenė, kuriai rūpi organizuotos liet. bendruomenės siekiai ir darbas.

Tokia informacinė šių pasitarimų dalis.

Reikia pastebėti, kad pasitarimų reikalas yra kilęs senokai, jiems buvo ieškoma laiko jau pavasarį, tik kiti vykdomi dideli bendruomenės darbai (FLJ kongresas ir trečioji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė), iki ribos įtempę bendruomenės darbininkų jėgas, nepasiūlė nė vieno laisvesnio savaitgalio, nekalbant jau apie pasirengimo galimybes.

Dabar jau esam laisvesni, tad galim susirinkti pasikalbėti. O kalbėtis, kaip matyti iš darbotvarkės, yra apie ką. Bendruomenė, davusi visai eilei visumos masių atliekamų darbų grąžią pradžią arba kai kuriuos darbus pastūmėjusi toli į priekį, vis iš naujo turi apsidairyti dėl šių darbų linkmės, būdų ir priemonių. Dr. V. Kudirka 1895 metų "Tėvynės Varpuose" prisimena žmonių pasaką, iškeliančią mintį "kitus pamatytį ir save parodyti". Tokia mintis, Kudirkos manymu, gerai tinkanti ir tautiniam darbui, nes susitinkdami su kitais ir juos pamatydami, galime iš jų daug gero ir naudingo pasimokyti. Ypačiai tai tinka Bendruomenei, apimančiai ne kurio atskiro krašto, bet visų laisvojo pasaulio kraštų lietuvių. Ši žmonių pasakos mintis šiandien išviro pokalbio, arba dialogo, pavidalu.

Štai kodėl susirenka pasikalbėti artimieji kaimynai. Štai kodėl Jūra Gailiūšytė, FLB valdybos pavesta, šią vasarą aplankė Europos lietuvių bendruomenes ir kalbėjosi su jų vadovais. Štai kodėl gruodžio pradžioje su Australijos lietuvių kalbėtis vyks PLB valdybos pirmininkas J. Bačiūnas. Laisvojo pasaulio lietuviai tampame viena didele ir artima lietuviška šeima, tad mums savo reikalais kalbėtis būtina.

Būtina dar ir dėl to, kad Bendruomenės siekimų vykdymas lietuvių išieivijai turi gyvybinės reikšmės. Ką padarysime gero savo jaunimo švietimui, savo kultū-

Dail. Antanas Vaikšnoras prie savo kūrinių.

ANTANO VAIKŠNORO PARODA

Vytautas Braziulis

Vasaros linksmybėms pasibaigus prasideda judresnis kultūrinis sambūris veikimas. Apie tai byloja Dirvos parengimų kalendorius: nuo rudens pradžios iki pavasario pradžios rikiuojasi balia, vakarai, pietūs ir vakarienės, minėjimai bei pagerbimai.

O vistik, tame kalendoriuje, pasigendama grynųjų kultūros apraiškų. Šių vertybių mylėtojų dėmesį patraukia tik du kultūriniai parengimai: Dainavos Ansamblio "Nemunas žydi" ir Vysk. Valančiaus Lietuviškosios Mokyklos Aukuro ansamblio koncertas.

Pasigendama dailės parodų, kuriomis buvo taip gausus praėjusių sezonas. Prisimename Joną Rimšą ir jo mums neįprastus, nuostabių varšų, dinamiską jėganutapytus Pietų Amerikos gamtovaizdžius bei įdomias kompozicijas. Vaizduotėje tebėra gyvas Viktoras Petravičius, spalvotos grafikos ir litografijos kūrėjas. Lietuviško realistinio gamtovaizdžio mylėtojai prisimena Česlovą Janušą.

Ir vistik, mūsų dailės kūrybos baruose numatoma prošvaisčių.

Staigmeną suteikė Antanas J. Vaikšnoras, tyliai ir be triukšmo rugsėjo 13 d. atidaręs savo tapybos darbų parodą. Šį kartą jis pasirinko Malvinos Freedson Galeriją, kuri tik prieš metus atidaryta moderniškame apartamente Winton Palace, Lakewood, 12700 Lake Avenue.

Antanas J. Vaikšnoras, antros kartos lietuvis, dailės menuose (tapyba, grafika, keramika, taikomoji dailė, skulp-

tūra) -- išsimokslinęs Clevelande ir tame mieste pasiekęs visuotinio įvertinimo, visada ir visur nuoširdžiai bendrauja su visais mūsų dailės kūrėjais, jų neskirstydamas nei amžiumi, nei srovėmis. Antanas J. Vaikšnoras, būdamas nuostabios dvasinės kultūros ir tolerancijos megininku, kitus dailininkus vertina savitu mastu: jo požiūriu, nesvarbu kuriai srovei ar mokyklai priklauso dailininkas, svarbiau ką ir kaip jis sukuria.

Antano J. Vaikšnoros dailės kūrinių paroda, jau dešimtoji, neskaitant keliasdešimties bendrinių įvykių Clevelande ir kituose Šiaurinės Amerikos miestuose. Malvina Freedson Galerijoje dailininkas žiūrovams patiekia 35 kūrinius, nutapytus pastaruosiu metu. Dominuoja išimtinai tapybos darbai. Paroda bus atidaryta spalio 10 d. darbo dienomis.

Mūsų dailės baruose Antanas J. Vaikšnoras per nepilną 25 metų laikotarpį yra pasiekęs nuostabių laimėjimų. Jo tapybos kūrinių vien tik Clevelando Meno Muziejus ruošiamose Gegužės mėnesio parodose buvo premijuoti net 23 kartus. Premijų yra laimėjęs ir kitų miestų parodose. Eilę A. J. Vaikšnoros kūrinių yra įsigiję didieji šio krašto meno muziejai arba galerijos. Šimtus jo darbų turi įsigiję įvairūs dailės meno kūrinių kolekcionieriai. Malonu priminti, kad Antano J. Vaikšnoros po vieną tapybos kūrinių turi Čiurlionio Galeriją Chicagoje ir Čiurlionio Ansamblio Clevelande.

Kviečiame mūsų dailės mylėtojus aplankyti A. J. Vaikšnoros kūrinių parodą, kuri jau atidarymo išvakarėse plačiai ir teigiamai buvo išgarsinta Clevelando dienraščiu.

Kviečiu aplankyti šią dailės parodą ir pasižiūrėti A. J. Vaikšnoros naujais laimėjimais.

Jurgis Juodis

Nokturnas (tempera)

"Lionė užkariavo chiaciečių širdis pirmąją daina. Jos puikus balsas ir dramatinė ekspresija davė teisingą ištarimą kiekvienam žodžiui. Dainų perdavimas paverė visos publikos širdis.

Manau, kad po šių kritikų, nebelska nieko daugiau pridėti, o pageriant solistę Lionę, už jos laimėjimus, visiems nueiti į Town Hall, New Yorque, jos ruošiamą koncertą -- rečitalį, kuris įvyks š.m. spalio 16 d. 2:30 val. p.p.

Šį antrąjį Lionės koncertą ruošia ir ją reprezentuoja Celebrity Artist Corporation.

Koncerte solistė išpildys lietuvių ir pasaulio muzikų kūrinius. Il Tramoto atliks su stygų kvartetu.

Pianinu lydės garsus Vienos muzikas -- pianistas Fritz Kramer.

J. Suvalkietis

BRONISLAVĄ GINČIAUSKAITĘ — BARCEVIČIENĘ PRISIMINUS

Prieš metus, rugsėjo 21 d., Toronte mirė Bronislava Ginčiauskaitė-Barcevičienė. Ji buvo gimusi stipriai besireiškiančios rusifikacijos periode, 1878 m. Morkiškių kaime, netoli Telšių. Tai buvo sunkus lietuviams rusų šeiminkavimo ir spaudos laikas, kada mūsų kultūrinės apraiškos buvo visokiais būdais persekiojamos ir naikinamos. Lietuviška knyga ar kitas kuris lietuviškas žodis buvo rusų valdžios draudžiamas ir varomas laukan. Nelengvas buvo bandymas to meto Lietuvos jaunimui, kuris visa tai turėjo atlaikyti.

Švietimo ir kultūrinio jėgos sąlygos taip pat buvo gana vargingos.

Nelengvas buvo ir Ginčiauskų Bronikei vaikystės ir mokslo kelias. Vos ketvirtus metukus eidama neteko savo motinos, to pagrindinio šeimos auklėtojo ir mylimiausio asmens. Augo sėmimų priežiūroje. Tačiau tėvas, kaip stambus žemvaldis, pagal tų laikų gyvenimo supratimą ir reikalavimus, rūpinosi, kad Bronikei būtų plačiau atidarytos akys į pasaulį. Užtat samdė mokytoją į namus, kuris ir davė jai

pačias pagrindines pradinio mokslo žinias.

Suėjus 10 metų, tėvas Bronikę nuvežė į Telšius ir įstatė į Pod-

A.A. Br. Barcevičienė

gorodeckienės pensijoną, kuriame mokslas truko 4 metus. Tai buvopanašu į vidurinę mokyklą. Šalia bendrųjų dalykų buvo mokoma ir namų ruošos. Baigusi, išvyko į Liepojaus aukštesniąją namų ruošos mokyklą, kurioje mokslas tęsėsi dvejus metus. Grįžusi iš mokyklos, gyvena pas tėvų ūkyje ir netrukus, eidama 18 metus, išteko už Jono Barcevičiaus ir apsigyveno Gaudikaičiuose prie Telšių.

Pripuolamų aplinkybių dėka, susilpnėjus sveikatai išvyko pas vyro seserį Rozaliją Milaševičienę į Palangą. Gydėsi pas dr. L. Vaineikį, tuo laiku pagarsėjusį veikėją, kuris buvo suorganizavęs draudžiamųjų knygų gabenimą iš Mažosios Lietuvos. Į tą darbą jis įtraukė ir Bronislavą Ginčiauskaitę-Barcevičienę, kuri pradėjo važinėti į Prūsijos parvežtų lietuviškos spaudos: maldaknygių, elementorių ir kitokių leidinių, raginančių lietuvius jungtis į kovą, kad nusikračius maskolių jungo. Nesykį buvo žandarų įtariama ir kratomas jos butas, bet vis laimingai pasisekdavo iš jų nagų išsisukti.

Atgavus spaudą, įsijungė į lietuvišką veiklą. Dalyvavo "Amerike Pirtyje" ir kt. vaidinimuose. Priklausė tuo metu įsikūrusiam Telšiuose lietuvių chorui. Jau tada choristės pasirodydavo apsirengusios tautiniais rūbais. Šalia viso to dalyvavo labdarybinių organizacijų veikloje, padėdama į vargą papuolusiems tautiečiams. Mėgo jaunimo sveikas, draugystę, pasilinksminimus ir visa kas žmogaus sieklą pakelia aukščiau nuo kasdieninių reikalų. Barcevičių ūkis plačiai visoje apylinkėje buvo žinomas. Ne tik caro laikais, bet ir vėliau atgavus nepriklausomybę ten susirinkdavo jaunimas — moksleiviai padainuoti ir pasižokti.

Vyrui mirus 1934 m. jinau daugiausia laiko praleisdavo pas vienintėlį sūnų Bronių, kuris tuo metu jau buvo baigęs Žemės ūkio Akademiją ir turėjo tarnybą Žemės ūkio Ministerijos žinyboje. Su juo kartu 1944 m. besitartinant rusams, pasitraukė į Vokietiją. 1948 m. emigravo į Angliją, o iš ten 1951 m. į Kanadą. Čia ir mirė. Palaidota lietuvių kapinėse Port Credit prie Toronto.

Nors Bronislava Ginčiauskaitė-Barcevičienė sulaukė gana senovo amžiaus ir mirė eidama 88 metus, bet protiniai nesusekimo, turėjo gerą atmintį, visuomet buvo maloni, linksmi, mokėjo kiekvieną gražių žodžių pašnektinti ir rasti kalbą. Taipgi buvo kuone nuolatinė lankytoja stambesnių lietuviškų rengimų bei koncertų. Jinai nebuvo užsidariusi ir nepaėjo šioj žemėj vien tik nykiu šešėliu. Savo gerais ir neužmirštamais darbais ji yra ir pasiliks gyva mūsų širdyse amžinai. pb

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or
1ST CLASS MEN
SPLINE OPERATORS
WET & DRY FORM
GRINDERS
TEMPLATE FORM
GRINDERS
RACK TOOTH MILL
OPERATORS

Expansion program with progressive company.
Steady work, overtime and top fringe benefits, willing to relocate.
APPLY OR CALL FOR
APPOINTMENT
DETROIT BROACH AND
MACHINE COMPANY
950 S. ROCHESTER RD.
ROCHESTER, MICH.
313 — OL 1-9211
An Equal Opportunity Employer (94-103)

CRANE OPERATORS

Steel warehouse experienced on overhead crane. 2nd and 3rd shifts.

KASLE STEEL CORP.
4343 Wyoming
Dearborn, Mich.
(96-98)

STENOGRAPHER

Expt. Able to take shorthand, use elec typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE plant loc. Crown Products. 2121 Wheatsheaf Lane, PI 4-4452.
(97-103)

WANTED EXPERIENCE

or
TRAINEE
LIGHT LATHE OPERATOR
Steady work. 5 day week. 8 hour day.
Call 313 — JO 4-5993
Ask for TONY MENNUCCI
(96-101)

FACTORY HELP

PORTER—2ND SHIFT
Also—Various Production—Openings
Excellent working conditions
Good salary
Liberal fringe benefits
Modern plant servicing the food industry.
Apply—8 A.M.—12 noon
GRIFFITH LABORATORIES
855 Rahway Ave., Union, N. J.
(96-104)

EXPERIENCED ALL AROUND MACHINISTS & BENCH HANDS

Press repair work experience on large equipment.
Steady work for qualified men.
SUPERIOR WELDING &
PRESS REPAIR CO.
24400 Sherwood Centerline, Mich.
(96-102)

LAYOUT DRAFTSMAN

3 to 5 years experience
MODEL MAKER
Sheet metal and welding experience
GENERAL MACHINIST
WELDERS
AUTOMATIC & HELI-ARC

APPLY

Levitt Manufacturing Corp.
Gardex Division
Michigan City, Ind.
(96-10)

TIK PER 10 DIENŲ...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą paramą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

Mergužėlė (01).

Itališkas labai populiarus lietpaltis, vilnonė kostiumui arba vasariniam paltui medžiaga, 4 jėdai gėlėtos šilkinės suknelės medžiagos, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gėlėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė. Kaina \$65.00.

Bernužėlis (02)

Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 terelino kaklaraštis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialus labai stiprus itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu devimas megstukas. Kaina \$65.00.

Jungtinis Mergužėlės ir Bernužėlio siuntinys kainuoja tik \$120.00.

Tebesiunčiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jėdo angl. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jėdų nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknelės už 45 dol.; ir M-13 vertingas aukšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

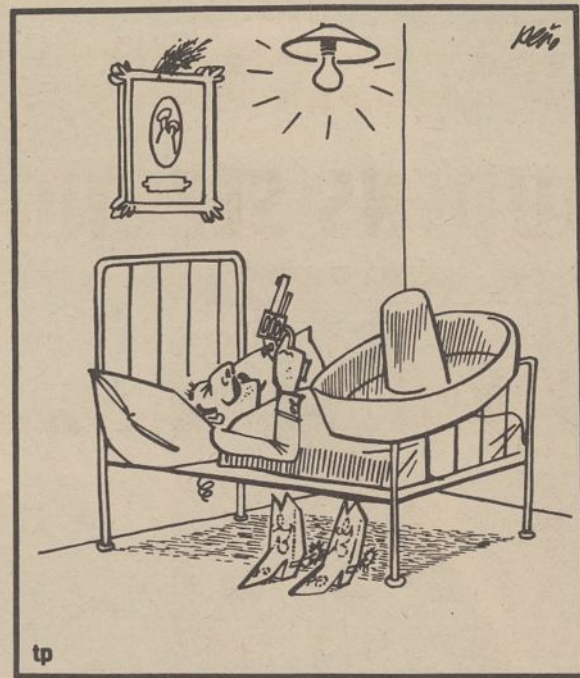
Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujama dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių nupirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius ekspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinės Sovietinio maito išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą:

B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney Rd.
London, E. 2.
Great Britain.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuos ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont., Canada.

Be žodžių...

ARCHITECTURAL DRAUGHTSMEN SENIOR AND INTERMEDIATE

Positions available immediately. Well-established 10-man firm.

Wide variety of projects including residential, commercial, hospitals, schools, etc.

Plesant working conditions, including air-conditioned comfort and 40 hour week (Overtime paid at time and one-half).

Group fringe benefits, insurance, etc. Top salaries reviewed regularly.

Transportation and moving expenses paid for successful applicants.

Liberal annual vacation with pay.

Located in city of 100,000 population: Excellent schools, libraries, churches, hospitals, shopping, social and recreational facilities.

4 hours by car to Metropolitan Toronto.

Moderate climate (180 miles south of Winnipeg).

Apply by letter stating extent of experience, age, marital status, when available, etc. to:

TOWNEND, STEFURA
& BALESHTA —
ARCHITECTS
145 LARCH STREET,
SUDBURY, ONTARIO,
CANADA

KOKIA NAUDA IŠ TOKIO TURIZMO?

Vilnius dabar esąs tapęs "turistų miestu": per eitais metais Vilnių aplankę daugiau kaip 10 tūkstančių ekskursijų — apie 300 tūkstančių asmenų — "iš įvairių mūsų Tėvynės kampelių", kaip rašo Sov. Litva (1966/192).

Didžiuliai metiniai skaičiai ne taip tvirtai pateisina Vilniaus apskelbimą "turistų miestu", paskaičiavus, koks išeina kasdieninis turistų vidurkis. O jis — apie 800. Vasarą pakyla iki apie pusantro tūkstančio, bet žiemą atitinkamai mažiau. Tad, apskritai imant, turistų Vilniaus mieste esti ne daugiau kaip 1% suaugusiųjų miesto gyventojų skaičiaus. Toks turistų tirštumas mieste liktų nepastebėtas, jeigu tie turistai nebūtų vedžiojami būriais, pagal maršrutus vardu "Socialistinis Vilnius", ar "Revoliucinė Vilniaus praeitis" (Dalykai, kurių neatsimena nuolatiniai Vilniaus gyventojai, bet apie kuriuos galima visko pripasakoti prašalaičiams).

Kadangi turistams patarnavimus teikia valdžios nuosavybiškai valdomos (nors ir "liaudžiai priklausančios") įstaigos, tai kitiems Vilniaus gyventojams tas turizmas — nei šilta, nei šalta: nei jie mato, nei jie gali sužinoti, kokios ir kiek naudos turizmas duoda miestui bei jo gyventojams, ir jei duoda, tai neturi progos sužinoti, kas su ta nauda atsitinka. (ELTA)

APIE ANATOLIJAUS KAIRIO KOMEDIJĄ LATVIŲ SFAUDOJE

Toronte leidžiamas latvių laikraštis LATVIJA — AMERIKA savo kultūros puslapyje patalpinio Jurgio Gliaudos rašinį apie dramaturgo laureato Anatolijaus Kairio komediją "Diagnozė". Kartu suteikia žinių apie autorių. Apžvelgta lietuvių dramaturgų polinkis į absurdo teatro tezes. Latviai yra išsivertę A. Kairio "Diagnozė" į latvių kalbą, ir komedija bus pastatyta daugelyje latvių kolonijų.

Diagnozė statys Chicagoje Takomos Daugavas Vanagų ansamblis. Vertimą atliko latvių iššytojas Janis Zarinš, išmokęs lietuviškai gyvendamas Amerikoje. P.P.

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

**MUTUAL
Federal
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION**

Pradedant, atsidėjimui ir paskaidinimui
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kasdieniniam nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Tiešdienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanowski, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

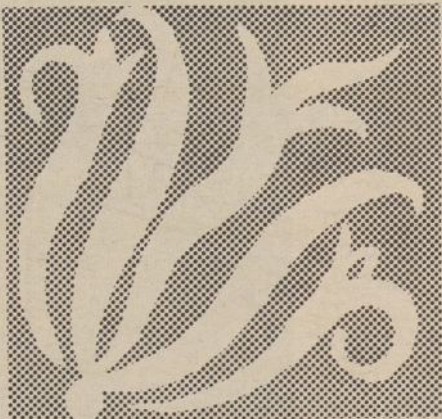
PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

PIRMASIS DIRVOS RUDENS SEZONO PARENGIMAS

įvyks Clevelande

š. m. rugsėjo mėn. 24 d., šeštadienį,

Šv. Jurgio parapijos salėje.

Pradžią 7:30 val. vak.

VAKARAS-BALIUS

Stalus (po 10 žmonių) prašome jau dabar užsisakyti.

Pakvietimus iš anksto galima įsigyti DIRVOJE, 6907 Superior Av. Tel. 431-6344.

Kaina — 6 dol. asmeniui.

• Florijonas Saukevičius mirė Clevelande rugsėjo 15 d., 10 val. ryto.

Florijoną, nuoširdų dūką, veiklą veikėją ir lietuviškų reikalų sielą, žinojo, matė ir jo paskatinimu sekė ilgus metus vietos lietuvių senosios kartos veikėjai. Jo patriotinį žodį, patarimą ir pastabą ilgai prisimins ir vertins naujosios kartos tremtiniai.

F. Saukevičius mirė kentėjęs ilgą ir sunkią ligą.

Velionis laidojamas pirmadienį, rugsėjo 19 d., atlaikius gedulingas pamaldas Naujosios parapijos bažny-

čioje, All Souls kapinėse. Buvo pašarvotas Jakubs & Son laidotuvų namuose, 936 E. 185 gt.

LIETUVIŲ FONDAS IR NAUJI NARIAI

Lietuvių fondo vajeaus komitetui iš po atostogų dar nepradėjus tęsti vajeaus (jis bus tęsiamas nuo š.m. spalio 1 d.), Ona ir Juozas Žilioniai įstojo į Lietuvių Fondą pilnateisiais nariais, įnešdami 100 dol. per L. B. Clevelando II apylinkės valdybą.

Vajeaus metu vien tik šios apylinkės ribose

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Lietuvių Fondui buvo surinkta per 12.000 dol.

Apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems Lietuvių Fondo aukotojams ir šio vajeaus talkininkams: Leokadijai ir Mečiui Baliaus, Vincui Benokraičiui, Steponui Butrimui, Vladui Čyviui, Antanui Gailiuišui, Antanui Jonaičiui, Juozui Kaklauskui, Aleksandrai Kazėnienei, Danutei Mikoliūnienei, Vacui Rociūniui, Pranui Stempuižiui ir Irenai Sušinskienei. Tik su jų talka ir buvo galima pasiekti tokių gražių rezultatų.

Visus, kurie norėtų įstoti į Lietuvių Fondą prašome kreiptis į valdybos pirmininką Povilą Mikšį, 18017 Hilgrove Rd., Cleveland, Ohio. Tel. 481-6853.

* NAUJAUSIAS ir moderniausias Society National Bank skyrius Richmond Mall iškilmingai atidaromas pirmadienį, rugs. 19 d.

Iškilmės vyks nuo 9:30 val. ryto iki 1 val. p. p., gi specialios dovanos bus dalinamos šeštadienį, rugs. 24 d.

Tą savaitę visi lankytojai gaus specialius suvenyrus ir bus vaišiniami.

Dovanų tarpe matosi spalvotas TV, žolei plauti mašina, siuvama mašina, dviratis ir kt.

Fremijas gauna ir naujai atidarą banko sąskaitas, ne mažesnes kaip \$25.

Society National Bank Richmond Mall skyrius randasi labai lengvai ir patogiai pasiekiamoj vietojė.

Richmond rajone gyveną lietuviai turės progos naudotis to banko patarnavimais ir grožėtis tikrai malonia ir jaukia aplinka.

Society National Bankas, remdamas Dirvą savo skelbimais, tikisi lietuvių klientų palankumo ir atsilankymo tiek atidaromųjų iškilmių metu, tiek ir tvarkant savo bankinius reikalus.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

LIETUVIŲ DIENA CLEVELANDE

Lietuvių Dienos proga L.B. Clevelando 2-ros apylinkės valdyba š.m. spalio 9 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Muzikos Instituto salėje, 11021 East Blvd. (ten kur buvo Čiurlionio ansamblio 25 m. sukaktuvinis koncertas), stato muz. Br. Budriūno kantatą "Tėviškės Namai". Ją išpildys Čiurlionio ansamblis, vad. muz. Alf. Mikulskio ir iš Toronto Varpo choras, vad. muz. St. Gailėvičiaus. Kantatoje dalyvaujančių solistų partijas išpildys D. Stankaitė ir V. Verikaitis. Didžiulis choristų jungtinis vienetas -- Čiurlionio ansamblis ir Varpo choras -- be kantatos dar išpildys keletą dainų iš buvusios Dainų šventės repertuaro.

Kantata "Tėviškės Namai" pirmą kartą išpildyta Dainų šventėje, o po to Kanados Lietuvių dienoje, yra turėjusi labai didelį pasisekimą. Didžios vertės meno kūriniai nėra nuobodūs ir po kelis kartus lankomi. Todėl neabejojame, kad visi, kurie šią kantatą jau ir yra girdėję, dalyvaus ir šį kartą jos išpildyme.

Firmąją meninės programos dalį išpildys Vysk. Valančiaus šeštadieninės mokyklos "Aukuro" ansamblis, vad. muz. Alf. Mikulskio ir kanklių vadovės mokytojos Onos Mikulskienės, ir Šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos tautinių šokių grupė "Suktinis", vad. mokytojų J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko.

Lietuvių Dieną pradėsime pamaldomis abiejose lietuvių bažnyčiose. Naujosios parapijos bažnyčioje per pamaldas giedos solistė D. Stankaitė, o šv. Jurgio -- solistas V. Verikaitis.

Ši Lietuvių Diena yra susijusi su didžiulėmis išlaidomis. Todėl kreipiamės į Clevelando ir apylinkių lietuvius su prašymu būti jos garbės rė-

mėjais pinigine kom. Tuo pačiu Jūsų pavardės papuoš šios šventės programos leidinį.

Salė graži ir didelė -- 540 vietų. Vietos numeruotos. Todėl jau dabar prašom jas užsisakyti ir įsigyti bilietus pas apylinkės valdybos narius, kurių sudaro: pirm. P. Mikšys, vicepirm. M. Aukštuolis ir V. Benokraitis, sekr. A. Kazėnienė, išd. D. Staniškis, kult. ir šviet. reik. vad. B. Pautienytė ir jaunimo reik. vad. D. Kižys.

Apylinkės Valdyba

• V. Giedraitis, Nationalwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t. Prieš atnaujinami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

REIKALINGOS MOTERYS lengvam sudėjimo darbui elektroninėje įmonėje.

MICRO-MAGNA ELECTRONIC 3311 Perkins Teirautis tarp 9:30 ir 2:30 val. (98-100)

IŠNUOMOJAMAS BUTAS VIRŠ LIETUVIŲ BANKO

5 kambarių butas su 2 miegamaisiais, 1304 E. 68 St. Nuoma \$65.00 mėnesiui. Teirautis Superior Savings and Loan -- HE 1-2497.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujos parapijos. \$14,800. Tel. 752-2414.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 24 D. Dirvos Vakarai, Šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 8 D. Lapkričio 13 žygio filmo demonstravimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

SPALIO 9 D. Lietuvių Dieną rengia LB II-ros apylinkės valdyba.

SPALIO 15 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

SPALIO 22 D. Lithuanian Village Inc. parengimas Lietuvių salėje.

SPALIO 23 D. V. Bielajaus tautinių šokių veiklos ir Vilties žurnalo 25 metų sukakties minėjimo vakaras Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 29 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis suvažiavimas.

SPALIO 30 D. Kristaus Karaliaus šventė nauj. parap. salėje.

LAPKRIČIO 5 D., šeštadienį, Korp! Neo-Lithuania metinis balius.

LAPKRIČIO 13 D. Nauj. parapijos choro pagerbimas -- tradicinis vakaras.

LAPKRIČIO 19 D. Dainavos ansamblio pastatymas "Nemunas žydi" Slovėnų salėje. Rengia LB Clevelando I apyl. valdyba.

LAPKRIČIO 26 d. kariuomenės šventės minėjimas, Rengia L.V.S. Ramovė.

LAPKRIČIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos pietūs.

GRUODŽIO 3 D. Madų paroda. Rengia Putnamo senelių namų statybai remti komitetas.

GRUODŽIO 26 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos eglutė.

GRUODŽIO 31 D. Šv. Jurgio parapijos k-tas ruošia Naujų Metų sutikimą.

GRUODŽIO 31 -- Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB I-os Apyl. Valdyba.

1967 m.

SAUSIO 14 D. Lietuviams Būdžiams Remti Valdybos metinis tradicinis blynų balius - vakaras šv. Jurgio prapijos salėje.

SAUSIO 21 D. Ateities Klubo parengimas

SAUSIO 28 D. Balfio labdarinės balius šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 4 D. LTM Čiurlionio Ansamblio tradicinis balius.

KOVO 5 D. Kaziuko mugė.

KOVO 12 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos "Aukuro" ansamblio koncertas.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

ENGINEERS

AMERICAN
MONORAIL
OPPORTUNITIES

FOR

ELECTRICAL
MECHANICAL

OR

STRUCTURAL
ENGINEERS

AND

DRAFTSMAN

With manufacturer or material
handling equipment. Day shift.
Steady employment. Excellent
fringe benefits. Apply in person.

AMERICAN
MONORAIL CO.

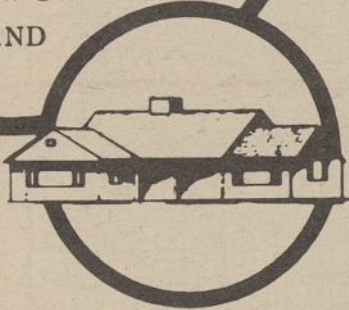
1111 E. 200 486-5000
(Located between Euclid and St.
Clair Ave.)

Public transportation via CTS bus
from Windermere station.
An Equal Opportunity Employer

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvų direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Ed. Mažionis, iš Elizabeth, N. J., įstojo į Vilties draugiją 10 dol. įnašu. Tai naujas Vilties draugijos narys, paskatintas remti savąją spaudą uolaus Dirvos

atstovo Elizabeth St. Lukoševičiaus.

St. Lukoševičius yra surinkęs visą eilę naujų Dirvos prenumeratorių ir Vilties draugijos narių.

Vilties Draugijos nariui ir Dirvos

rėmėjui

inž. BRONIUI BUDGINUI

mirus, jo žmoną A. BUDGINIENĘ,

šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjau-

čia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

Tragiškai žuvus

inž. BRONIUI BUDGINUI,

jo žmonai ir giminėms gilią užuojautą

reiškia

Vera Olienė

Los Angeles Lietuvių Kredito Koope-
ratyvo vicepirmininkui

inž. BRONIUI BUDGINUI

tragiškai žuvus, Jo žmoną ponią A.

BUDGINIENĘ ir kitus artimuosius

giliai užjaučia ir kartu liūdi

Los Angeles Lietuvių Kredito
Kooperatyvo Vadovybė

Mielam Laisvės Kovotojui

BRONIUI BUDGINUI

taip nelauktai mus palikusiai, nuoširdžiai užjau-
čiame jo žmoną bei artimuosius ir kartu liūdime

Jurkūnai

Kolegai

BRONIUI BUDGINUI

netikėtai mirus, žmonai ANTANINAI nuoširdžią
užuojautą reiškia

Santaros-šviesos Federacijos
Los Angeles Skyrius

Mirė diplomatas Ed. Turauskas ir kun. rašytojas St. Būdavas

Rugsėjo 12 d. Paryžiuje mirė ilgametis Lietuvos diplomatas Edvardas Turauskas, sulaukęs 70 m. amžiaus.

Nuo jaunystės dienų priklausė katalikiškomis organizacijoms ir aktyviai reikėsi jų spaudoje. Diplomatinę karjerą pradėjo 1921 m., būnant Lietuvos pasiuntinybės Šveicarijoje sekretorium. Buvo pasiuntiniu Čekoslovakijoje, kurį laiką Eltos ir politinio d-tto direktorium užsienių reikalų ministerijoje.

Rašytojas, kun. Stasys Būdavas mirė rugsėjo 9

• JŪSŲ ZIP CODE NUMERIS, pakeistas iš gyvenamosios vietovės zonos numerio, mums labai svarbus! Tai pašto įstaigos reikalavimas, reikalingas įvykdyti nustatytą laiką.

Kiekviena proga, ar mokant prenumeratą, ar pranešant apie adresą pakeitimą, užsakant knygą ar plokštelę — žymėkite prie savo adresą ir ZIP Code numerį.

Paštas ruošiasi pereiti į naują siuntų paskirstymo sistemą. Be to numerio siunčiama spauda susilauks keblumų.

PATARNAUKITE SAVO SPAUDAI NEIGNORUOJANT ŠIO PRAŠYMO!

d. Floridoje, kur ilgesnį laiką buvo kamuojamas vėžio ligos.

1947 m. atvykęs Amerikon dirbo įvairiose ai-

KULTŪROS FONDO VAJUS VYKSTA SĖKMINGAI

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos paskelbtas Kultūros Fondo vajas rugsėjo mėn. Chicagoje vyks ta sėkmingai. Vajui vykdyti yra sudarytas specialus komitetas, kurio priešakyje stovi energingas visuomenininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas. Pirmomis vajaus dienomis pats komiteto pirmininkas darbą pradėjo gana sėkmingai. Buvo atsitikimas, kad per porą valandų jis sukėlė pirmąją tūkstantinę, gi keilioms dienoms po to pradėjus, vėl atėjo džiuginanti žinia, kad ir antrą tūkstantinę Kultūros Fondo ir švietimo lituanistiniams reikalams sukelta.

Antrosios tūkstantinės aukotojų tarpe mato me stipriuosius mūsų kultūrinių reikalų ramsčius -- Standard FEDERAL Savings & Loan Ass. prez. J. Mackevičių, aukojusį 200 dol. Po šimtinių paskyrė: Mutual Fe-

deral Savings & Loan Ass. prez. J.J. Kazanauskas, dr. A. Čiuris, dr. Br. Leparskas, J. Grybinas, dr. V. Bagdonas. Į KF vajaus balsą nuoširdžiai atsiliepė ir visa eilė prekybininkų, kurie savo auką nuolat remia lietuviškuosius reikalus. Štai keletas jų: "Gintaro" svetainės savininkas -- A. Lietuvininkas, "Terra" -- knygų leid. savin. V. Cinvinskas, "Falangos" restorano savininkas -- Bartkus, "Neringos" rest. savin. Karvelaitienė su dukrele, kailių prekybininkas N. Buršteinas -- visi paaukoję po 50 dol. Prie šios tūkstantinės užbaigimo savo auką prisidėjo aukodami -- Leonas -- Namų pardavimo įstaigos savininkas 25 dol., "Gintaro" restorano savin. Ročkaitis -- 20 dol. ir K. Fovilaitis -- 15 dol.

Tuo būdu Komiteto pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno pastangomis Kultūros Fondui jau sukelta du tūkstančiai dolerių. Jam tenka palinkėti sėkmės kilniame darbe. Prie jau anksčiau minėtų aukotojų šiomis dienomis savo tikrai stambia auka -- 250 dolerių -- prisijungė Marquette Parko verslininkas Emilijus Misiūnas, šią sumą įteikdamas betarpiu Kultūros Fondo Valdybos pirmininkui Dailidkai. Įteikdamas auką pareiškė: "Kultūros Fondas atlieka gyvybinės svarbos uždavinį -- rūpinasi lituanistiniu švietimu ir mūsų jaunimo šviesesne ateitimi. Tokiam reikalui bet kokios aukos negaila. Ar manoji auka nebus mažesnė už kitų?" Šio žmogaus auka nuoširdi ir didelė. Lietuviškas ačiū jam!

KF Vajaus Komitetas Chicagoje yra numatęs pasiekti gerų rezultatų. Į šį darbą raginama įsijungti aktyviai ir LB visos apylinkės. Kultūros Fondo tikslais ir darbais žmonės ėmė domėtis ir mielai remia. Lituanistinis švietimas turėtų būti mūsų visų dėmesio centru, vąjų paremiant savąją auką. Gi švietimo problemomis turime gyventi ne tik šiandien, bet metai iš metų. Tada tik galėsime gėrėtis mūsų jaunimo darbais ir žygiais lietuviškoje veikloje.

J. Janulaitis

CHICAGO

* BALFO Chicagos apskrities valdybos posėdis įvyko rugsėjo 11 d. Jaunimo centre. Svarstyta gegužinės apyskaita ir priimta. Apie pajamas ir išlaidas pranešimą padarė izdin. K. Čepaitis.

Nutarta Balfio skyrių pirm. ar atstovų, apskr.

REGINA TRIMAKIENĖ modeliuos spalio 2 d. Chicagoj vykstančioj madų parodoj.

vald. narių, direktorių ir suinteresuotų asmenų bendrą susirinkimą sušaukti rugsėjo 22 d., penktadienį, 7:30 val. Jaunimo centre. Bus išduotos knygutės vajaus reikalu ir plačiau aptartas jo vykdymas spalio mėnesį. Kalbėta Balfio seimo reikalu, kuris įvyksta lapkričio 26 d. Chicagoje. Seimas vyks Jaunimo Centre.

* DOMO IR ADOS MISIULIŲ 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktis buvo atšvęsta jų rezidencijoje, 11734 So. Ridgeway, Chicagoje. Be savo artimųjų ir Misiulienės mamytės, vaišėse dalyvavo detroitieškiai: pulk. Peseckas, Atkočaičių ir Arlauskų šeimos.

* JULIUS VEPŠTAS, 6953 So. Washtenaw Ave Blafo ir kitų organizacijų veikėjas, staiga buvo ištiktas nelaimės. Jį paguldė liga į Šv. Kryžiaus ligoninę. Prižiūri dr. Tumasonis. Organizacijų vadovybės jam reiškia užuojautą ir linki greitai sustiprėti. Jisai guli 453 kamb.

* ZIGMAS DAILIDKA, Kultūros Fondo pirm. rugsėjo 7 d. surengė spaudos atstovams priėmimą, kur buvo plačiau išsikalbėta vykdomo vajaus reikalu. Posėdyje dalyvavo: Z. Dailidka, J. Jasaitis, dr. L. Kriaučeliūnas, St. Ingaunis, A. Pužauskas, A. Gintneris, J. Vaičiūnas, A. Valentinas, J. Janušaitis, L. Raslavičius, H. Žemelis, Daukus ir kiti.

* ANTANAS GINTNERIS, Balfio Chicagos apskrities pirmininkas, rugsėjo 11 d. posėdžio nutarimu, yra paskirtas Balfio rudens vajaus vykdytoju.

* ANTANAS ir KONS-TANCIJA STANKAI, gyv. 7229 So. Fairfield Ave., Balfio Marquette Parko 5 skyriaus nariai, kurie per daugelį metų darbuojasi Balfio gretoje, pernai buvo išrinkti skyriaus garbės nariais. Juodu Balfui daug padeda ir dabar, dalyvaudami parengimuose ir įvairiuose darbuose.